

การศึกษาแนวทางการเพิ่มศักยภาพของระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานการค้าชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษา จุดผ่านแดนด่านสะเดา จังหวัดสงขลา

บทคัดย่อ

ด่านชายแดนสะเดาในจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นหนึ่งในด่านชายแดนไทย-มาเลเซียซึ่งเป็นด่านชายแดนไทยที่มีศักยภาพสูงสุด เนื่องจากด่านชายแดนไทย-มาเลเซียมีมูลค่าการค้านำเข้าและส่งออกสินค้าสูงที่สุดของประเทศไทย ซึ่งการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาพบว่า บริเวณจุดผ่านแดนด่านชายแดนสะเดานั้นยังไม่มียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจนในด้านการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ให้มีศักยภาพในการรองรับการขนส่งสินค้า ผู้โดยสาร รวมถึงการใช้ระบบ โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพบริเวณด่านการค้าชายแดน สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณชายแดนไม่ได้รับการออกแบบให้มีการใช้งานที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการให้บริการในปัจจุบันก่อให้เกิดความแออัด คับคั่ง และการจราจรติดขัดเป็นอุปสรรคต่อการขนส่งสินค้าโดยเฉพาะบริเวณด่าน คณะผู้วิจัยจึงนำเสนอการทำให้โครงการ “การศึกษาแนวทางการเพิ่มศักยภาพของระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานการค้าชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษา จุดผ่านแดนด่านสะเดา จังหวัดสงขลา” แสวงหาแนวทางการพัฒนาปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ของโซ่อุปทานการค้าชายแดนของผลิตภัณฑ์ยางพาราและแบบจำลองทางธุรกิจที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการค้าและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ยางพาราที่มีการดำเนินธุรกิจนำเข้าส่งออกบริเวณจุดผ่านแดนด่านสะเดา จังหวัดสงขลา ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาสองส่วนด้วยกันคือแบบจำลองธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการในพื้นที่ ส่วนที่สองคือ รูปแบบการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานที่บริเวณจุดผ่านแดน ด่านชายแดนสะเดา โดยแบบจำลองทางธุรกิจ (Business Model) ที่นำเสนอครอบคลุม 8 มิติหลักของอุตสาหกรรมยางพาราไทย นอกจากนี้ยังนำเสนอแนวทางการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการค้าและการดำเนินงานของเอกชนบริเวณจุดผ่านแดนด่านสะเดา จังหวัดสงขลา โดยจะนำเสนอแนวทางแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะสั้น ระยะกลาง และ ระยะยาว ส่วนรูปแบบการบริหารโครงสร้างพื้นฐานได้มีการเปรียบเทียบกับแนวปฏิบัติที่ดีแล้วนำเสนอ 5 แนวทางการปฏิบัติ แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของพื้นที่ชายแดน รวมถึงผลกระทบของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่ออุตสาหกรรมยางพาราในพื้นที่

Study of Border Trade Logistics and Supply Chain Improvement for ASEAN Economics Community: A Case Study of Sadao Cross Border in Songkhla Province

Abstract

Sadao port of entry in Songkhla province is one of the most important Thailand Malaysia border crossing points because it has highest border trade value in Thailand. From literature review, it was found that there was no clear strategic infrastructure development plan for Sadao port of entry. There was no unequivocal plan to build infrastructure to serve goods and passengers transportation including implementing information technology to increase efficiency of border management. As a result, traffic at the point of entry have been congested. This is bad for business especially border trades, therefore “Study of Border Trade Logistics and Supply Chain Improvement for ASEAN Economics Community: A Case Study of Sadao Cross Border in Songkhla Province” was proposed to find ways to improve logistics system management at Sadao port of entry for the benefit of rubber supply chain. Additional, appropriate business model to promote private sectors who are part of rubber supply chain that trade through Sadao borders in Songkhla province. From our study, there are two parts of the proposed models, one is business model consist of eight dimensions for Thai rubber industrial in Songkhla. Short, Mid, Long term implementing guidelines are also suggested. Second part is a cross border logistics infrastructure management model. It is constructed from comparing present with best practices, then five directions are recommended to improve the current practice. Impact of infrastructure development on rubber industry in the area is also discussed.